

FOLYÓIRAT SZEMLE

SZEMELVÉNYEK KÜLFÖLDI KATONAI FOLYÓIRATOKBÓL

Lits Gábor¹

A BUNDESWEHR LOGISZTIKAI ISKOLÁJA

A német fegyveres erők továbbfejlesztésére vonatkozó útmutatással, az irányelvek kijelölésével vette tudomásul és egyben helyeselte a Bundeswehr főszemlélője, az eddig különböző helyeken történő logisztikai képzésnek, logisztikai tanfolyamoknak a hadsereg bázisán belül egységes rendszerbe történő összekapcsolódását. A meghatározott célok elérése érdekében létre kellett hozni a Bundeswehr logisztikai iskoláját, melyet a hadsereg utánpótló iskolájának, a hadsereg műszaki iskolája részeinek, a hadsereg szakiskolájának a technika számára történő összevonásával állítottak fel.

Ehhez kapcsolódóan cél és feladat volt még a szárazföldi haderónél, a légierónél és a haditengerészetnél lévő fegyverrendszerek specifikus logisztikai kiképzésének és a **Bundeswehr Egészségügyi Szolgálat** központjában lévő egészségügyi anyagokkal kapcsolatos különleges kiképzés megvalósítása, egy új egységes rendszerbe történő összevonása.

A Bundeswehr logisztikai iskolája megvalósításának alapelgondolását, mint további elgondolások, fejlesztések alapját, 2005 szeptember 12-n hagyták jóvá.

Ennek háttérben a **Bundeswehr** átalakításának a folyamata, ezen belül a **Bundeswehr** logisztikájának, mindenekelőtt a fegyveres erők bevetésben és alapüzemben alkalmazott logisztikájának, az új feladatoknak megfelelő át illetve újjászervezésének szükségessége állt.

Ennek keretében szükségessé vált a **Bundeswehr** iskolái egy részének az átalakítása. Ezen belül is kiemelt fontosságúvá vált a **Bundeswehr logisztikai iskolájának**, mint egy **centralizált logisztikai kiképző köz-**

---

¹ Dr. Lits Gábor nyá. alezredes.

pontnak a felállítása, amely összehangolva közvetíti a logisztikai képességeket, készségeket, jártasságokat és ismereteket, mindenek előtt a fegyveres erők bázisa logisztikai csapatainak és valamennyi fegyvernem logisztikai erőinek, akik a jövőt illetően egységes rendszerben és elgondolásban kerülnek alkalmazásra a fő célkitűzés „*a Bundeswehr bevetési képessége fokozásának*„ az érdekében.

A logisztikai iskola alapját képező utánpótló iskolát már 2005 júliusában a fegyveres erők bázisához, a fegyveres erők hivatalának alárendeltségébe utalták. A Bundeswehr logisztikai iskola 2006. október 1-n történt felállításával a fegyveres erők közös logisztikai kiképzési irányvonalának megfelelően, folyamatosan és nagy ütemben folyik az egykori utánpótló iskola továbbfejlesztése.

Az új feladatrendszernek megfelelően kísérleti tanmenettel az oktatás már 2007 január 1-n megkezdődött és a felállítás befejezéséig 2007 október 1-ig tartott.

Az iskola elhelyezése

A logisztikai iskola központi elemei: Osterholz- Scharmbeck-ben; részei: Schwanewede –ben; külső kiképzési helyek: Plön-ben (az élelem ellátási képzés) és Fassberg-ben (a tábori üzemeltetési képzés). A különleges műszaki képzés és a gyakorló központ Putlos-ban van.

A logisztikai iskola tanmenete az alábbi főbb oktatási intézményeket és képzési feladatrendszereket foglalja magába:

- **Központi kiképző objektum:** valamennyi szervezeti körbe tartozó logisztikai vezető és végrehajtó állomány kiképzésére, átképzésére és tovább képzésére.
- **A Bundeswehr hivatalosan elfogadott központi kiképző helye:** a gépjármű szakértők és vizsgáztatók képzésére, gépjármű vezetés oktatására, vizsgáztatásra, valamint veszélyes anyagok szállításának oktatására.
- **Logisztikai szakmai napok** és információ cserék végrehajtására: valamint
- **A Bundeswehr logisztikája** továbbfejlesztését szolgáló rendezvények: megtartására kijelölt és biztosított hely.

Fenti főbb képzési, oktatási feladatok végrehajtására a következők szerint tagozódik:

- *Iskola törzs.*
- *Oktatás és képzés területe.*
- *Támogatás területe (az oktatás, képzés műszaki-technikai, anyagi szervezeti biztosítása).*
- *Továbbképzés területe.*
- *Logisztikai gyakorló központ.*

Az iskola törzs- biztosítja az együttműködést az oktatás, képzés, a továbbképzés, a támogatás, a logisztikai gyakorló központ, a különleges műszaki kiképző és gyakorló központ, a külső csapatrészek és szolgálati helyek között a kiképzés és továbbfejlesztési feladatok teljesítése érdekében. Szervezi és vezeti a kiképzés javítására és a további fejlesztések érdekében megtartott szakmai napokat, konzultációkat és rendezvényeket.

Ezen kívül tervezi és koordinálja az iskola együttműködését a mindenkori partnerországok szolgálati helyeivel és objektumaival az összehangolt kétoldalú és multinacionális egyezmények alapján.

Az oktatás és képzés területe- felelős, a **Bundeswehr** által a logisztikai iskola számára előírt, a tisztek, és tisztjelöltek, őrmesterek és őrmester jelöltek, altisztek és altiszt jelöltek, sorkatonák és polgári alkalmazottak számára meghatározott általános, külön és különleges tanfolyamok előkészítéséért, végrehajtásáért, a vizsgáztatásért és értékelésért. Itt részeseülnek a szárazföldi haderő, a légiereő és a haditengerészet „*jövő katonái*” a jövő feladatainak megfelelő, közös logisztikai képzésben és formálásban.

A támogatás területe – az anyaggazdálkodáson, anyagbiztosításon és karbantartáson keresztül biztosítja a logisztikai iskola működését, a tanfolyamok, az oktatás megtartását, saját személyzetének bevonásával (demonstráció, fadugós beállítások, szemléltetés, anyagok előkészítése, bemutatása stb.) támogatja a tanárokat, a tanítást és a fejlesztést.

A továbbfejlesztés területe – az irányelveknek megfelelően kidolgozza a **Bundeswehr** logisztikai rendszerének továbbfejlesztését, a katonai járművek, valamint a veszélyes anyagok szállítása vonatkozásában és közreműködik az erre a területre vonatkozó hadianyagok fejlesztésében és alkalmazásában. Ez magába foglalja többek közt a **Bundeswehr** lo-

gisztikai iskolájának folyamatirányított továbbfejlesztéséhez való hozzájárulást, az eljárás lefolyása, az üzemszervezés és ellenőrzés vonatkozásában, és ez funkcionálisan vonatkozik a logisztika teljes feladatrendszerére, bevetésben történő alkalmazáskor és alapüzemben is.

Az iskola továbbfejlesztő csoportja, a logisztikai kiképzés továbbfejlesztésének keretében, logisztikai alapelvek, elgondolások, előírások, utasítások, és parancsok formájában járul hozzá a csapatok, vezetők és tartalékosok kiképzéséhez. Kidolgozásokkal járulnak hozzá a tisztán logisztikai erők gyakorlataihoz, vagy más fegyvernemi csapatok harcászati gyakorlatain résztvevő logisztikai erők gyakorlataihoz, valamint nemzeti és több nemzetiségű gyakorlatok elgondolásainak kidolgozásához és azok gyakorlatban történő ellenőrzéséhez.

A logisztikai gyakorló központ – szimulációval támogatott tervgyakorlatokat tervez és hajt végre a logisztikai erők kiképzésének és továbbképzésének érdekében. A bevetési kontingensek harcászati vezetése során logisztikai tartalommal tölti meg a különböző fegyvernemi gyakorlatokat, felkészülésnél segíti a logisztikai vezető és végrehajtó állományt.

A gyakorló központ:

- Támogatja a gyakorlatok végrehajtását; előkészíti, vezeti, végrehajtja és értékeli a logisztikai erők logisztikai gyakorlatait (beleértve a szimulációval végrehajtott gyakorlatokat is).
- Megbeszéli és támogatja a nem logisztikai erők gyakorlatait, logisztikai tartalommal megtöltve előkészíti és végrehajtja ezeket a gyakorlatokat.
- Támogatja a különböző fegyvernemek logisztikai csapatrészeit, megbeszéli, előkészíti és végrehajtja a gyakorlataik logisztika vonatkozású részeit és biztosítja az átjárhatóságot a haderő, **„szárazföldi harcgyakorlat központjába”**.
- Műhelymunkaként (workshops) vezeti a tanfolyamok gyakorló csoportjait, a logisztikai vezető és végrehajtó állományt.
- Logisztikai vonatkozásban segíti a német kontingensek harcászati vezetőit, valamennyi működő, folyamatban lévő hadműveletben, és a **NATO Response Forces** és az **EU Battle Group** német erőit.

A logisztikai gyakorló központ új elem a logisztikai képzés rendszerében. Jelentős mértékben hozzájárul a logisztikai erők bevetési, alkalmazási képességének magas szintű megteremtéséhez és megtartásához. Ezen kívül kiegészíti, teljessé teszi a meglévő központi kiképzési berendezéseket és a csapatok **Team kiképzését**, a szükséges szakmai, logisztikai képzés biztosítása érdekében. Ezzel a logisztikai erők szakértelme a multinacionális szinten történő alkalmazás során és a fegyveres erők közös bázis és bevetési logisztikai feladatai során is tovább erősödik.

Összegezés

A **Bundeswehr** logisztikai iskoláján a logisztikai eljárásokkal kapcsolatban olyan ismereteket és készségeket közvetítenek, amelyek valamennyi katonai szervezettel illetve tevékenységükkel összhangban van. *Ez azt jelenti, hogy a különböző logisztikai eljárások, módszerek, valamennyi fegyvernemnél, szakcsapatnál egyformán kerülnek értelmezésre, önálló és közös tevékenység során egységesen alkalmazhatóak egymással szorosan összehangolhatók.* Ezzel az iskola a fegyveres erők új rendszerű alkalmazásához, bevetés során és alapüzemben, multinacionális vonatkozásban is, a legkülönbözőbb alkalmazás körülményei közt is, korszerű **jövő orientált logisztikai ismereteket közvetít.**

Az iskola, évenként kb. **780 tanfolyamot,(kurzust)** tart, a hallgatói létszám naponta kb.**1700 fő** (a logisztikai gyakorló központban képzésre kerülők ebbe nincsenek beleszámítva). Az iskola tanfolyam skálája a „**Harmonizált képzés**” keretében tovább optimalizálódik és elsősorban a bevetés, alkalmazás körülményeihez igazodik.

Az iskola szolgálati helyeinek betöltésénél valamennyi fegyvernem képviselteti magát és ez mindenekelőtt a tanári állománynál szembetűnő, amely jelzi a fegyveres erők egységét, az egységes logisztikai felfogást. Azzal, hogy az iskolán, minden katonai szervezettől, a legalsótól a legfelsőbb szintig, vannak hallgatók, lehetővé teszi az egységes logisztikai ismeretek, készségek, felfogások biztosítását.

A **Bundeswehr** logisztikai iskolájának felállításával döntő lépés történt, a **Bundeswehr** átalakításának keretében, a fegyveres erők egységes **bevetés-orientáltságának** elérése érdekében. A bázislogisztika oldaláról nézve a **Bundeswehr logisztikai iskolája**, mint a fegyveres erő közös iskolája, meghatározó részét jelenti a **Bundeswehr teljes logisztikai támogatási rendszerének.**

Felhasznált irodalom: Europäische Sicherheit 2006/12.

Logisztikai iskola

Logisztikai iskola alaptagozódása

Az iskola együttműködési rendszere

**SZÉLSŐSÉGES ÉGHAJLATI ÖVEZETEKBE VÉGZETT
KATONAI MŰVELETEK, KORSZERŰBB
VÉDŐKÉPESSÉGŰ RUHÁZAT VISELÉSÉT
KÖVETELIK MEG**

Jelen írás szorosan kapcsolódik a KATONAI LOGISZTIKAI FOLYÓÍRAT 2007 4. számában megjelent „A szélsőséges időjárási körülmények hatása az emberi szervezetre” című cikkéhez.

Napjaink egyik nagy kihívása a **klímaváltozás**, melynek következményeként az eddigi éghajlati szélsőségek, mint a „**sarki hideg**” a „**trópusi, sivatagi hőség**”, még szélsőségesebbé válhatnak. Miután napjainkban a multinacionális alkalmazások kapcsán a **különböző nemzeti és többnemzetiségű katonai egységeket, különösen a műveleti csoportokat** a világ bármely pontján, ennek megfelelően bármilyen éghajlati övezet alatt bevethetik, a téma különösen időszerűvé vált.

Az előző írás a hidegnek és a melegnek, mint fizikai ártalmaknak az emberi szervezetre gyakorolt hatásával, az ellenük való védekezés lehetőségeivel, a megelőző intézkedésekkel, az elsősegély nyújtás feladataival és a bajtársi segítségnyújtás teendőivel foglalkozott.

Jelen írás, szorosan kapcsolódva az előzőhöz, a szélsőséges időjárási körülmények között megkövetelt ruházattal és személyi felszerelésekkel foglalkozik. *Ezen belül külön tárgyalja a szélsőséges időjárás hatásait, a kórokozókat, rovarokat, az ellenséges felderítés és a ballisztikus támadás elleni védelem szükségességét és lehetőségeit, az ezekkel kapcsolatos jelenlegi és a jövőbeni ruházati és személyi felszerelési fejlesztéseket. Így ezeken keresztül kapcsolódik egymáshoz a két anyag és együtt értelmezve, a jelen és a jövő egyik igen fontos problémájára igyekszik felkelteni és felhívni a figyelmet.*

A ruházat védelme a szélsőséges éghajlati hatások ellen

A Bundeswehr, de a többi közép európai ország fegyveres erőinek is, a jelenlegi alkalmazási térségük éghajlati viszonyai, jelentősen különböznek a közép európai éghajlattól. Ugy a forró- száraz és a forró- nedves, mint a hideg környezeti feltételek sajátos, különleges ruházat viselését teszik szükségessé. Ezeknek egyrészt a külső mechanikus és biológiai, valamint felderítési hatások ellen kiterjedt szintű védelmet kell

biztosítaniuk, ugyanakkor optimális, az adott éghajlatnak megfelelő, klimatikus viselési módot is kell nyújtaniuk a katonák számára.

Ahhoz, hogy a **ruházat forró klíma övezetben** az izzadság optimális elpárologtatását és ezzel a testhőmérséklet szükséges állandóságát képes legyen biztosítani, az alkalmazott textília felületének kell a pára (izzadság) szükséges mértékű eltávozását biztosítani.

Hideg környezetben viszont a ruházatnak magas fokú hőmérséklet-izolálást kell biztosítania. Mindezek érvényesek a lábbelire és a kesztyűre, azaz a láb és a kéz védelmére is.

Fenti paraméterek pontos meghatározására komplex biofizikai vizsgálatok szükségesek. Az anyag hő és páraáteresztő képességére vonatkozó ellenállást a **DIN EN ISO 31092 szabványon** alapuló norma alapján kellett megállapítani. Ezen általános követelmények alapján készült el az új típusú, *szélsőséges éghajlati övezeteken alkalmazható*, ruházati alapanyag.

Egy emberi szimulációs modell (mozgó rézbaba) felhasználásával, kiegészítő termofiziológiai vizsgálatokat hajtottak végre konfekcionált ruházattal is, kizárólagosan a ruházat termikus izolációs viszonyaira vonatkozóan. Ezeket az eredményeket összevetették a kiválasztott bőr anyagmintával és meghatározták a konfekcionálásra tervezett ruházat viselési, kényelmi tényezőit.

A lábbelire nem volt semmilyen megfelelő számítási algoritmus, mivel a komplex konstrukció és a számos építőelem (záró elemek, első és hátsó kéreg, talpbetét, párnázás stb.) vagy pl. a felsőrészből megállapított meleg és vízpára visszatartó értékekből, nem lehet az egész cipő klimatikus viszonyaira következtetni.

Ezért a **WIWEB²**, együttműködve a **müncheni Tudományos és Ergonómiai Intézettel**, kifejlesztett egy vizsgálati eljárást a kesztyű és lábbeli klimatikus viszonyai alapján a legkedvezőbb elkészítési és viselési módok meghatározására. *A kesztyű és a lábbeli vizsgálatához kéz és lábformájú vizsgáló testeket használtak.*

---

² WIWEB= Wehrwissenschaftlichen Institut für Werk-,Explosiv-, und Betriebsstoffe= Nyersanyag, robbanóanyag és üzemanyag Védelemtudományi Intézet.

A vizsgálati testeket felfűtötték, és olyan helyzetbe hozták, amilyent az embernek kell elviselnie (összeizzadnia) extrém körülmények közt. A vizsgálati módszerrel a teljes kesztyű és lábbeli- rendszer (pl. alsó és felső kesztyű, cipő a talpbetéttel és harisnyával) viselési kényelmét kellett megítélni. Így lehetett viszonylag pontos információkat kapni a meleg és nedvességháztartásról, valamint a nedvesség eltávozási folyamatáról az érintett (vizsgált) rendszerben. Ezzel a kesztyűnél és a lábbelinél hideg klímaövezetre vonatkozóan pontos és fiziológiailag lényeges értékek állapíthatók meg a bevetési hőmérsékleti hatásokra, ugyanis a fiziológiai folyamatok, mint az un. **Vasokonstruktion** – azaz a vérellátás csökkenése a kezekben és a lábakban a testhőmérséklet fenntartásának az érdekében – figyelembe vehetők a vizsgálati eljárás energia vezérlésében.

A vizsgálat eredményei alapján, ennél fogva lehetőség nyílik a kesztyű- (kézvédő) és lábbeli - rendszerek éghajlati viszonyoknak megfelelő kényelmes elkészítésére. *Így lehetett rögzíteni pl., hogy a nedvesség a cipőben a leghatásosabban a zoknin keresztül, a cipő felsőrészén át és ne magán a cipőn keresztül távozzon.* A jövőben ezután, a zoknira vonatkozóan *optimalizálják a fonálkeveréket* és ezzel oda hatnak, hogy a láb érzékelhetően szárazabb lesz és jelentősen csökkenni fog a vízhányag képződésének a veszélye is.

Védelem az egészséget veszélyeztető vírus-hordozók, rovarkártevők hatásai ellen

Melegégövi, trópusi területeken, mindenekelőtt a szűrő, szívó állati fertőzést hordozó és átvivő organizmusok, melyeket összefoglalóan „Vektroknak” (Vírus-hordozóknak) foghatunk fel, jelentenek egyre növekvő veszélyeket. A vírus-hordozók részben halálos lefolyású betegségeket (Leishmaniose, trópusi láz, malária) terjesztenek és az alkalmazott katonai erők bevetési készenlétét tartósan befolyásolhatják. A **vérszívók** elleni védőeszközök mellett, amelyeket általában a bőrre kell felvinni (kenőcsök, spray-ok) egy megfelelően elkészített és felszerelt ruházat jelenthet lényeges hozzájárulást a vérszívók elleni hatékony védelemhez. *Az ezzel kapcsolatos fejlesztések célja egyrészt,* hogy a ruhát úgy kell felszerelni (készíteni, kezelni), hogy a teljes használati ideje alatt messzemenő védelmet biztosítson, *másrészt,* hogy a ruházat vírus-hordozók elleni védő anyagai semmilyen egészségügyi károsodást ne okozzanak a használónak.

Ehhez az alkalmazott textíliának, megfelelő kezeléseken keresztül, fontos követelményeknek kell eleget tenni, mint pl. az álcázásra döntően

ható visszaverődési követelmények, az égést csökkentő képesség, az *antistatikus* viszonyok, valamint ruházat-fiziológiailag fontos paramétereknek, mint a levegő és páraáteresztő képesség, nem szabad káros hatást gyakorolnia stb.

Ezek a követelmények a *textilgyártókat* szinte megoldhatatlan problémák elé állítják, melyek csak a többi gyártásban résztvevőkkel (fonal és cérnagyártók, szövőüzemek, textilnyomók) szoros együttműködésben oldhatók meg. *Ehhez a vírushordozók elleni felszerelésnek két egymással ellenétes követelménynek kell megfelelnie: egyrészt* a hatóanyagnak a ruházat teljes élettartama alatt megfelelő védőkoncentrációban meg kell maradnia a textil külső felületén, *másrészt* a hatóanyagot olyan jó rögzítése szükséges, amely védi a hatóanyagot a mosástól, környezeti hatásoktól, és külső mechanikus megterhelésektől.

A Bundeswehr logisztikai központjában, együttműködve egy **belga szövő és textilgyárral** és a **Bundeswehr koblenzi központi egészségügyi hivatal állategészségügyi laborcsoportjával**, kifejlesztettek a **vírushordozók** elleni védőanyag felvitelére, egy olyan eljárást, amely megfelel a fenti követelményeknek. Hatóanyagként kizárólag **Permetrin** volt engedélyezve.

AZ EPA³ (Környezetvédelmi Ügynökség) tett ajánlatot a ruhaszövetek maximális mennyiségű Permetrinnel való feltöltésére. Abból indultak ki, hogy amíg ez a mennyiség nem lépi túl a meghatározottat, a megfelelően kezelt textíliákból, semmilyen egészségre káros anyag nem kerülhet ki. Ezt a viszonylag nagy mennyiséget kritika nélkül, követelményként átvették a **Bundeswehr** textíliáknál. A hatóanyagot a **WIWEB** által fejlesztett és alkalmazott eljárással, laboratóriumban vizsgálták, amely magába foglalta: először mennyiségi kivonat készítését a szövetből és azt követően mennyiségi meghatározást **Gaschromatographiával** és **Tömegspektrométerrel**. A vírushordozók elleni védőanyag hatékonyságát – utolsó kritériumként – a **koblenzi központi egészségügyi hivatal** laborcsoportjában végezték el különböző **tesztorganizmusok** felhasználásával.

A kémiai, analitikus valamint biológiai vizsgálatokat 100 készlet ruha gyakorlatban történt kipróbálásával és 100 alkalommal történő kimosásukkal történt. A tapasztalati értékek bázisa alapján abból indul-

---

³ EPA= Environmental Protection Agency= Környezetvédelmi Ügynökség.

tak ki, hogy kb. 60 – 70 mosás után a ruházat elhasználódik, és pótolni kell. Ha 100 mosás után található még az anyagban maradék hatóanyag, ez megfelelő biológiai hatékonyságot jelent és biztosítja, hogy a ruházat teljes élettartama alatt a **katonát hatékonyan megvédi a vírushordozók** ellen.

Azért, hogy a vírushordozók elleni védőanyag minőségét folyamatosan biztosítani lehessen, azt a vállalatot, amelyik a **Bundeswehr** textíliákra felviszi a védőanyagot, engedélyezési eljárásnak vetették alá. Ez jelentette egyrészt az engedélyezés vizsgálatát, az üzem ellenőrzését a **WIWEB** szakemberei részéről, valamint a gyártási eljárás minőségének és állandóságának az ellenőrzését is.

Védelem az ellenséges felderítés ellen

A katonai ruházattal szemben egyik alapvető követelmény, hogy optimális védelmet biztosítson az ellenséges felderítés ellen, azaz a felfedhetőség csökkentésének biztosítása úgy a vizuális felderítés, mint az UV, illetve infravörös eszközökkel történő felderítés ellen.

Megfelelő álcázó hatással (festés, szövés, nyomás) kell a katonák kontúrjainak valamennyi színek (spektrum) tartományban messzemenően „eltűnni” úgy, hogy az ellenséges felderítés őt, többé ne tudja, mint „olyant” felismerni. A **WIWEB** az utóbbi években éles gyakorlatokon végrehajtott visszatükröződési mérések alapján, együttműködve jelentős textilnyomó üzemekkel, a közép-európai térségre, valamint a száraz és sivatagos területekre vonatkozóan, különböző álcázó nyomás variációkat dolgozott ki és sikerrel ki is próbált. A **NATO** partnerek álcázó nyomás alkalmazásai között a német álcázó hatás, a felfedhetőség elérésének csökkentése terén kimagasló eredményt ért el.

*Ehhez a **WIWEB**, téli alkalmazásra is kifejlesztett és bevezetett egy álcázó elgondolást.* Ez, a katona és a felszerelés álázására, több komponensből áll, és a **harc ruházat felett** kell viselni. Az anyaga igen könnyű, víztaszító, különösen nagy szakító szilárdságú és visszatükröződése alapján beleillik azokba a lényeges színek tartományokba, amelyek a hóval azonosítják. *A teljes téli álcázó szett, amit a felszereléssel együtt kell vinni, nem jelent lényeges súlybeli megterhelést és csak akkor kell használni, ha szükséges.* A különböző álcázó színek segítségével, felhasználható különböző speciális esetekben (pl. csak részben hóborította terep). **A hagyományos álcázó ruhákhoz képest, igen nagy előre lépés: a kiváló álcázó hatás, a könnyű kezelhetőség és a csekély súly.**

Fejlesztés alatt áll egyfajta álcázó hatás kidolgozása *lakott területeken, településekben* történő alkalmazásra is, mivel a katonai tevékenységek, egyre nagyobb mértékben, lakott területeken kerülnek végrehajtásra.

AZ álcázó nyomások, festékfoltok, közös tulajdonsága, hogy érzékenyek a mechanikai és kémiai behatásokra (ledörzsölés, mosás, tisztítás). *A WIWEB együttműködve speciális kötőüzemekkel erre is kifejlesztett egy eljárást, melynek lényege, hogy a megfelelő színű fonalakat, folthatás- szerűen egy, az un. Jacquard- technikával beleszövik az anyagba.* A bütorszövetek készítésénél sokrétűen alkalmazott *Jacquard-technikát* úgy módosították, hogy a szövet belső oldalán semmilyen szabadon lévő szálak ne maradjanak. Ezzel a technikával lehet az anyagálcázó hatását úgy előállítani, hogy mosás és használati terhelés ellen rezisztenssé váljon, és a ruházat teljes élettartama alatt az álcázó hatásban semmilyen változás ne következzen be.

A katonák veszélyeztetésének (felfedésének) *új minőségét jelentik a különböző érzékelők (szenzorok),* amelyek általában *hőképző tartományban működnek.* Ezek többsége a kereskedelemben viszonylag olcsón, bárki számára beszerezhetők. Ezek felderítő hatásának elkerülésére, már sokkal komplexebb módszerek szükségesek, egyrészt, hogy elkerülhető legyen a *test hőmérsékletének* kifelé történő sugárzása, másrészt megfelelő eszközökkel, módszerekkel szabályozni kell a melegháztartást, meg kell akadályozni a *testmag kisugárzásának* a veszélyét.

A probléma egyik megoldását, könnyű, mozgatható, *fűtő/hűtő elemek* jelenthetik, amelyek a ruhán kívül vagy belül viselhetők, segítségével a *szenzorba beérkező jelek* megváltoznak illetve felismerhetetlenné válnak. Az ilyen célú és jellegű elemek első prototípusait a **WIWEB** már kifejlesztette és kipróbálta. Jelenleg az ipari méretű gyártás lehetőségeinek és a ruházaton és a felszerelésen történő optimális felhelyezés vizsgálata folyik.

A ballisztikus védelem biztosítása

A katonák többségének, a bevetések során magával viendő felszerelésük súlya és mennyisége, messzemenő intézkedéseket követeltek a súly és mennyiség csökkentése vonatkozásában, hogy az optimális mozgékonyt, az ergonómiai előnyöket, viszonylag csekély ártalommal lehessen biztosítani. Ez különösen nagymértékben vonatkozik az egyéni ballisztikus védelmi felszerelésekre és intézkedésekre.

Az elmúlt években egész sor intézkedést hajtottak végre, hogy a védőmellényt bevetéskor a lehető legmagasabb hatásfokkal és a lehető legnagyobb szintű kényelemmel lehessen viselni. Így pl. a kerámia lapot, amely, a gyalogsági löszerek elleni védelemben létfontosságú, nagyobb teljesítményű és könnyebb anyagokból készítették.

Ezek az új rendszerű anyagok lehetővé teszik egyrészt a vékonyabb és ezzel a testhez jobban idomítható viselési módot, ugyanakkor változatlan védelmi szintnél jelentős súlycsökkentést értek el. *A megváltozott bevetési térségek (hadműveleti területek, háborús színterek) alapján kétségtelenül megváltozott a golyóálló (testvédő) mellények teljesítményskálája is.* Kibővült, kibővítették a „szúrásvédelem” és a „szilánkvédelem” képességeivel is. Ezen követelményeknek a teljesítése szükségszerűen együtt jár a súly növelésével. Az előző típushoz viszonyítva azonban a jelenlegi súly mégis pozitívan kiállja a próbát, ugyanis könnyebb.

A viselési komfort (kényelem) lényeges javítására az anyag megfelelő átalakítására is szükség van. Eddig a mellény **súlya**, viselőjének a **vállán** nyugodott. A hordheveder megfelelő átalakításával, a mellény súlyának nagy része alulra a **csípőre** helyeződött át.

Beépített légáteresztő távtartó gondoskodik arról, hogy csípő tájékán, a mellény súlya által megterhelt testrész lehetőleg száraz maradjon. Miután a mellény felépítése modul rendszerű és kívánság (szükség) szerint a ballisztikus védőlap és a „szúrásvédelem”, kiegészítve „szilánkvédelemmel” megnöveli a súlyát, súlya szerint kiterjedt spektrumban helyezhető, de a „**viszonylag könnyű**” még így is „**érezhető**”, a korábbihoz képest. A mellény minden szükséges méretben készíthető és egy széles puha kapcsos hevederrel minden katona számára szabályozható kényelmes viselésre.

Felmérhetetlen újítási képesség

Egy korszerű katonai ruházat sokféle módon védheti a katonát: úgy extrém klimatikus és biológiai hatások valamint specifikus (különleges, sajátos) katonai tevékenységek, mint a felderítés és a fegyveres hatások stb. ellen kell hatékony integrációban védelmet biztosítania. A mai korszerű textilgyártási technika – mint ahogy itt is említésre került – igen jelentős **innovációs potenciált** jelent, melyet a különleges katonai követelmények igényelnek és kezdeményeznek is.

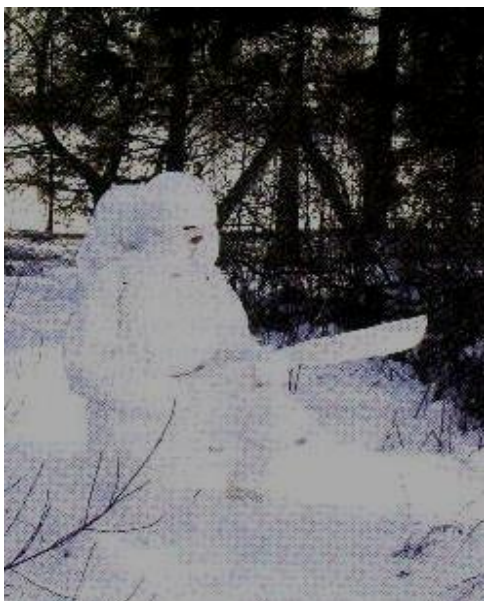
Nagy jelentőségű, már folyamatban lévő fejlesztések folynak a textil ipar számos területén, így a textilipari gépek, szövő és kötőüzemek,

kötődék valamint a fonálvegyészet, a textilipari felszerelések és eszközök gyártása terén. További fontos fejlesztések folynak a ruházat kényelmes viselése és a legmagasabb fokú védelem érdekében. Ehhez a Bundeswehrnek a továbbiakban is magasan képzett specialistákra van szüksége a textiliparból – és állnak is rendelkezésre – a nagy értékű és a katonák védelme szempontjából igen fontos fejlesztések érdekében.

Felhasznált irodalom:

Europäische Sicherheit 2007 10. szám: *Dr. Wolfgang Uedelhoven, Dr. Carsten Zimmermann, Waltraud Uedelhoven és Heiner Gedon* a WIWEB Erding-i munkatársainak témával kapcsolatos szakmai írásai.

Álcázott harci ruházat forró, száraz területre

Téli ruházat, egyben álcázó szerelés

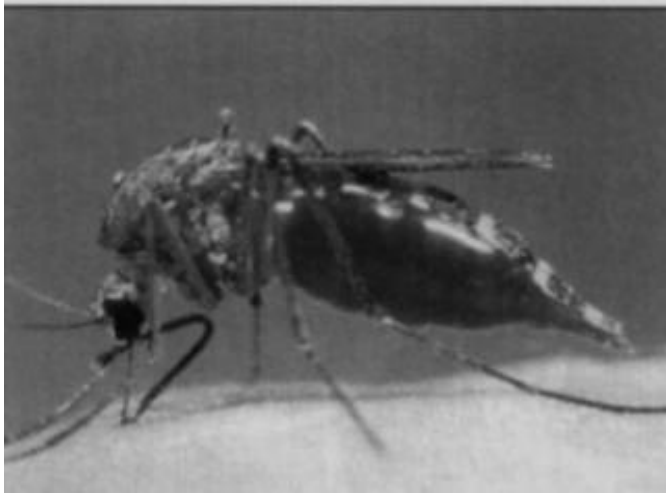
Testvédő mellény

*Testvédő mellény
hátdoldala, nadrágtar-
tó övvel egybeépítve*

Vizsgálat alatt a kesztyű és a lábbeli

Az Anophales szúnyog.